

Foretræde for ULØ den 11. oktober 2023

Beboerforeningerne på Askø/Lille og Femø takker udvalget for at give os muligheden for at gøre udvalget opmærksom på væsentlige problemstillinger i forbindelse med Lolland Kommunens implementering af en ny strategi for færgefarten i Kommunen:

1. Færgestrategien samt Færgestrategiens konsekvenser for Askø/Lilleø og Femø
2. Fra public service-opgave til pengemaskine (Uddybet i Bilag 1)
3. Manglende hensyn til øboer og sommerhusejere på Askø (Uddybet i Bilag 2)

Vi har medsendt 2 bilag, som uddyber dette notat og vores mundtlige fremlæggelse.

Vi står naturligvis til rådighed hvis udvalget ønsker yderligere oplysninger.

Fra Askø deltager:

Per Skov Madsen
Orlogskaptajn, Chef for Division 19
Møllevej 11
4942 Askø
Tlf. 2173 3849
Mail: 45madsen.psm@gmail.com

Torben Lyng Madsen
Ingeniør
Konemadevej 10,
4942 Askø
Tlf. 61 14 20 37
Mail: torbenlyngmadsen@gmail.com

Carsten Engdal Pedersen
Chefkonsulent
Askø Strandvig 37
4942 Askø
Tlf. 2649 3157
Mail: carstengdal@gmail.com

Fra Femø deltager:

Carsten Vindnæs
Pensioneret økonomidirektør
Askhavnsvej 56
4945 Femø
Tlf. 2020 2082
Mail: vindnaes@gmail.com

Jørgen Hansen
Pensioneret overlæge
Madsens vænge 6
4945 Femø
Tlf. 61673383
Mail: jph@dadl-net.dk

Ad 1) Nuværende situation:

Fakta: 3 færger betjener de 3 øer. Én til hver ø.

2022	Beboere	Helårs huse	Sommer huse	Årlig rejsende	Årlig antal biler	Gennemsnitlige daglig afgang	
Femø	105	105	89	49.000	22.000	11	
Askø	45	26	267	44.000	21.000	11	
Fejø	450	277	215	162.000	81.000	22	

Eksisterende Budget:

Omkostninger Drift ca. 34 mio. kr. (2022)

Indtægter, Billet: 14 mio., §20 støtte staten: 20 mio. kr., Opsparingsstøtte staten: 3 mio. kr. Færgefarten er derfor udgiftsneutral for Lolland kommune dog med et forventet overskud i 2023 på 1-2 mio. kr.

Færgestrategien:

Målsætningen: At reducere driftsomkostninger med 5 -10 mio. kr., som kan anvendes til andre formål, herunder opsparring til ny El færge.

Metoden:

At trække 10.000 mandskabstimer ud af driften ved at nedlægge beredskabsfærgen samt lade Femø og Askø/Lilleø dele færge, indledningsvis en stor del af tiden - På sigt permanent når el-færgen ankommer. Der ligger meget få (om nogen), konsekvensberegninger til grund for denne beslutning for øerne. Herunder er der udeladt VVM redegørelse.

Konsekvenser Fakta:

- For at Askø/Lilleø og Femø skal kunne dele færge, flyttes Askø ruten fra Bandholm til Kragenæs.
- Delefærge betyder, at der er væsentlig færre afgang til Askø/Lilleø og Femø.
- Flytningen til Kragenæs giver Askø rejsende en omvej på ca. én time tur/retur.
- Der bliver voldsom øgning i Co2 grundet længere sejltid og længere landtransport. 50.000 til 100.000 kg Co2 årligt.

Konsekvenser for Øboerne:

- Det bliver næsten umuligt at bo på øerne og have et arbejde på fastlandet
- Turismen til begge øer forventes ramt hårdt da fokus er på delefærge i weekenderne
- En tur til fastlandet bliver en dagsrejse.
- Erhverv vil blive ramt hårdt. Askø der afleverer de fleste afgrøder på havnen i Bandholm skal køre 18 km i stedet for 500 meter i dag med store tunge vognlæs. Køerne forsvinder fra Femø.
- Der forventes store værditab på ejendommene på øerne.
- Dette er starten med en hurtiggående nedadgående spiral med lukkede købmænd, skodder for vinduerne, overgroede usælgelige huse og et unikt tabt ø-miljø for Femø, Askø og Lilleø.
- Der bliver en markant fordyrelse på håndværker og serviceydelser fra Lolland

Beboere, Erhvervsdrivende og sommerhusejere står retsløse tilbage efter dette overgreb. Fra 1. januar bliver serviceniveauet markant reduceret til Femø, Askø og Lilleø i forhold til det nuværende niveau.

Ad 2. Fra Public Service opgave til pengemaskine

Den 21. september 2023 vedtog byrådet i Lolland Kommune "Strategi for Fremtidens Færgefart" til kommunens tre små øer: Fejø, Askø og Femø.

Med strategiens vedtagelse har Lolland Kommune meldt klart ud: Færgefarten skal ikke alene være udgiftsneutral for kommunen - den skal også levere et overskud.

Overskuddet opstår dels ved drastiske nedskæringer i færgedriften til Askø og Femø, som når strategien er fuldt implementeret, skal forbedre driftsresultatet med 6,9 mio. kr. årligt, dels ved det overskud, der forventes på driften i almindelighed efter at færgetaksterne er hævet markant.

Overskuddet skal bruges til at finansiere den grønne omstilling, en investering på netto 75.75 mio. kr., som fuldt lånefinansieret vil koste kommunen 4,7 mio. kr. årligt.

Årligt likviditetsbidrag fra færgedriften mio. DKK	2023	2024	2025	El-færgen i drift
Driftsresultat (Budget 2023)	1,9	1,9	1,9		1,9
Effekt af Strategi					
- Færre drifts- og mandskabstimer		4,8	4,8		4,8
- Besparelse i Bandholm		0,1	0,2		0,2
- Ny elfærgen i drift					1,9
Overskud på driften	1,9	6,8	6,9		8,8
§20-tilskud, investeringsstøtte	3,4	3,4	3,4		3,4
Finansielle udgifter til ny elfærgen mv (renter og afdrag ved 100% lånefinansiering)					-4,7
Likvidt overskud fra færgefarten	5,3	10,2	10,3		7,5

Med andre ord dækker besparelse og nedskæringerne på færgedriften ikke blot finansieringsudgifterne ved udskiftning af Femø-færgen til en ny eldrevet færgen, de giver tilmeld en overdækning heraf på 160% eller 7,5 mio. årligt

Den primære opgave for færgedriften i Lolland Kommune går dermed fra at være en public service opgave for kommunen, der skal sikre en rimelig betjening af øerne, til at være en pengemaskine for kommunen.

(For nærmere, se "bilag 1. Fra public serviceopgave til pengemaskine")

Ad 3. Manglende hensyn til øboere og sommerhusejere på Askø

Et af de steder hvor oplevelsen af retsløshed er særlig stor, og hvor færgestrategien slet ikke giver mening er i forhold til flytningen af Askø færgeren fra Bandholm til Kragenæs. Sejlturen forlænges med 50% og folk der skal til Askø skal ud på en 18 km. længere køretur.

Derudover er der i færgestrategien planer om at indføre særlig høj betaling for de afgang "der indsættes ekstra" for at betjene sommerhusejere, særligt fredag og søndag. Afgangene findes i dag og indsættes altså ikke ekstra. Tværtimod er der planer om at reducere antallet af afgang og samtidigt indføre ekstra høj betaling i weekenden.

(For nærmere, se bilag 2, manglende hensyn til øboere og sommerhusejere på Askø)